

"Mir — da, nasilje — ne!
Nasilje vodi v revolucijo,
Revolucija pa v izgubo svobode."
Peace — Yes, Violence — No!
Violence leads to revolution. Revolution leads
to loss of Freedom.
(Papež Paul VI., za Novo Leto 1978)

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

"A prince, whose character is thus marked by
every act which may define a tyrant, is UNFIT
to be the ruler of a FREE people".

American Declaration of Independence.

(4th of July, 1776)

LETNIK XXIX. — VOLUME XXIX. April 1978

Published monthly by: Slovenian National Federation, of Canada, 646 Euclid Ave., Toronto, Ont., Canada

Številka 4 — No. 4

POSTANSTVO SVOBODNE SLOVENSKE BESEDE . . .

Pisana beseda se vedno, kljub radiju, televiziji in drugim modernim pripomočkom, opravlja med ljudmi veliko, često odločilno vlogo in poslanstvo. Res je, da govornica beseda, kraljica odra, množičnih zborovanj, taborov, sestankov, zdravi ljudi iz otroposti in dremavosti, na vdusi, vendar je miselno zbrana in logično urejena, napisana oziroma tiskana beseda se vedno nenadomesiljiva, odločilna. Izgovorjena beseda splahni, ali kakor tudi pravimo, zdrkne v pozabo, napisana beseda pa ostane, večkrat kot bogata zapuščina in oživlja človeštvo rod za rod.

Poslanstvo tiskane besede se dopolnilno odvija v dveh smereh:

1. v informiranju, poučevanju in učenju na splošno;
2. v formiranju ali izgradnji značaja posameznika oziroma naroda, kateremu po svojem prepričanju in gledanju pripada.

Osnovna misel govornice in pisane besede je torej človek.

In če kot praktični kristjani zavestno, v živi, dejavni veri, sprejemamo dejstvo, namreč, da je vsak človek, ne oziraje se, kje živi in kateremu narodu, oziroma rasi pripada, po božji zamisli enkratna, svojstvena, edinstvena odpora božja, tedaj je izredno važno, v kakem okolju živi in kakšni so snovni in duhovni pogoji za njegovo telesno in duhovno rast. To je krščansko stališče, ki ga moramo zavzeti vsepovsod in v vsakem času, zlasti pa proti najnovejšim znanstvenim, konkretno vzeto, biološkim poskusom, kot npr. "cloning" in podobno.

Ze stari Grki, iz klasične dobe, so povdarjali ravnotežje med duhovno in telesno rastjo. Smiselno razčlenjeno bi vlogo napisane in tiskane besede razvil in povezal nekako tako-le:

- objektivno, podajanje stvarnosti;
- posredovanje znanja; v tem je vključeno razodetje, razumsko dognano teoretično in dalje bogato znanje. S tem prepričamo, da znanje ne postane last samovoljnih izbrancev, elite, s katerim po svoje manipulira človeka in človeško družbo;

— kritična razlaga in tolmačenje znanja, dogodkov in načrtov;

— uporaba znanja pri izbolsanju življenjskih razmer človeka poedina in človeške družbe, tako duhovnih kot snovnih;

— skupno prizadevanje pri izgradnji in vzgoji posameznika in naroda, človeške družbe na splošno;

— širiti in utrjevati med ljudmi in narodi spoštovanje, strpnost in demokratično politični proces;

— nesprenemljive etične vrednote, božje zapovedi, pa morajo neovirano usmerjati poslanstvo pisane besede in doživeto urejati naše zasebno in javno življenje.

In ker je človek v svoji rasti, gledanju in ravnanju v daljni in bližnji preteklosti večkrat namerno prezrl te varne smernice, ki naj bi uravnale človekovo življenje, je povzročil krize in nasilne družbene prevrate z dalekosežnimi posledicami. Pred očmi imam francosko revolucijo 1789, ki jo je s

KLIMA STRAHU IN POPUŠČANJA

PLANINKO

Leta 1945, ob zaključku druge svetovne vojne, so bile Združene Države brez dvoma vojaško in gospodarsko najmočnejša sila sveta in edina z atomskim orožjem. Pod pravilnim političnim vodstvom bi Amerika lahko z lahko diktirala pravilno povojno ureditev sveta, osnovano na svobodni samoodločbi narodov.

Kako se je vse to v zadnjih 33. letih spremenilo!

Hote ali nehoti je Amerika postala leta 1945 voditelj svobodnega sveta in Washington je začel graditi globalni sistem zaveznitva za preprečitev komunističnega razmaha. V začetku je zdelo se, da bo to uspelo. Komunistična grožnja v Grčiji leta 1948 je bila zavrnjena. Toda ameriška odločnost se je počasi začela razjedati. Komunistični napad v Koreji je bil pod vodstvom generala MacArthurja leta 1953 ustavljen, toda ni bil premagan radi strahopetnosti in neodločnosti Trumanove politike.

Pisano besedo podžigal s svojimi številnimi spisi Voltaire; dalje komunistično revolucijo v Rusiji 1918, ki jo je izpeljal s pisano besedo — Iskra! Lenin; v dobi trojne okupacije med zadnjo svetovno vojno slovenskemu narodu vsiljeno komunistično revolucijo, ki jo je širil, utrjeval in upravičeval zlagani komunistični tisk!

V vseh teh revolucijah so požig, poboj, umor in rop igrali glavno vlogo! Zakaj? Enostravno zato, ker vodniki teh revolucij niso imeli pred očmi varnih smernic, izrecno poudarjenih v božjih zapovedih. Posledično te revolucije niso uspeli, ker niso pravilno pojmovale človeka. Edino uspela revolucija, ki se po svojem bistvu ne prestopa obnavlja, je krščanstvo, ker le krščanstvo postavlja človeka na pravo mesto in ga pravilno vrednoti.

Zdi se mi, da je v tej zvezi umestno omeniti razliko med svobodnim in ne-svobodnim tiskom. Kjer koli vlada diktatura, desna ali leva, so človeku odvzete osnovne človeške svobosčine kot npr., svoboda govora, svoboda tiska, verska svoboda, svoboda združevanja, itd. . . . Vse to je bilo slovenskemu narodu z nastopom komunistične diktature, meseca maja 1945 odvzeto in bil pahnen v snovno in duhovno suženjstvo.

Zdrav politični, demokratični proces, ki se je med Slovenci začel že v davnihi, v od vseh sosedov spoštovani Karantaniji, in se v svoji elementarni obliki s težavo oživljal vseskozi do druge svetovne vojne, so komunisti ta demokratični politični proces, ki je neobhodno potreben za narodno duhovno in kulturno, gospodarsko in politično rast, preklnili in slovenski narod zaslužnili!

Danes le številčno majhen del slovenskega naroda v zamejstvu, ki živi kot preganjana in zapustavljena narodna manjšina

Med tem ko se ameriška sila, ugled in vpliv na vseh kontinentih umika in drsi, se je komunistični svet z Rooseveltovim blagoslovom polastil polovice Evrope, velikega dela južne vzhodne Azije ter začelje prodirati tudi v Afriko. Največji triumf zanje je bil verjetno Vietnam, kjer je ameriška samozavest doživela najhujši udarec.

SKUPNI IMENOVALEC:

Amerika ni nudila nobene pomoči madžarskemu uporu v leta 1956 in isto se je ponovilo 12 let pozneje v Čehoslovaški. Ameriški poskus osvoboditi Kubo izpod rdečega jarma leta 1961 (Bay of Pigs) je res klasični primer sušmarstva ameriške zunanje politike, delno po pravljen naslednje leto z energičnim Kennedyjevim nastopom proti Moskvi ob priliki kubanske "missile crisis".

Po 10 letni agoniji in izgube 300 milijonov dolarjev in nad 55.000 človeških žrtev je bil tud Vietnam izgubljen. V skladu na pod tujcem, na Koroskem in Primorskem, dalje Slovenci razkropljeni po svetu, zlasti množična politična emigracija po drugi svetovni vojni, neutrudljivo nadaljuje in krepi poslanstvo svobodnega slovenskega tiska, svobone slovenske besede!

Katoliški glas, Svobodna Slovenija, Ameriška domovina, Slovenska država, Smer v Slovensko državo, Sij slovenske svobode, Misli, Klic Triglava. Duhovno življenje in drugi številni listi in revije so neuklonljivi glasniki slovenske stvarnosti, človekovega dostojanstva in demokratičnega političnega procesa.

Bogato kulturno delo med Slovenci v zamejstvu, v zibelki slovenskega domovja, naši Koroski, slovenski Primorski, in dalje med Slovenci razkropljeni po svetu — Slovenska kulturna akcija v Argentiniji, vsestranska delavnost v Ameriki in Kanadi, priča o neprekinjenosti slovenske izvirne ustvarjalnosti, o živem slovenskem političnem demokratičnem procesu.

Slovenski narod je vsled komunistične tiranije že dolga desetletja obsojen na molk, gospodarsko izkoriščanje in politično ustrahovanje.

Ironija slovenske politične zgodovine, slovenske politične stvarnosti, je več kot očita.

Izgleda pa, da bo pri vsej tej politični porogi, sicer po komunistični krivdi še neosvojeno, vendar pa do neke mere še svobodno zamejsko slovenstvo s tesnim sodelovanjem vseh Slovencev razkropljenih po svetu, zopet priborilo vsemu slovenskemu narodu nasilno odvzet demokratično politični proces, ozemeljsko združenje, svoboda, spoštovanje, strpnost, enakopravnost in enakovrednost med ostalimi svobodnimi evropskimi narodi.

Luka Dolenjc

z domino teorijo sta tudi Laos in Kambodija padla pod najbolj krvavo diktaturo moderne časa.

Združene Države skupno z zapadnimi zavezniki so bile na robu zmage proti sovjetskim in kubanskim silam v angolski državljanski vojni leta 1975, ko je ameriški kongres, boječ se drugega Vietnama, odrekel vsako nadaljno pomoč tamkajšnjim protikomunističnim borce.

Po polomiti v Angoli je ameriška politika v Afriki en sam nepretrgan neuspeh. V začetku 1977 je Zair skoraj prišel pod komunistično oblast s poskusom mvazije iz Angole. Francija in Morocco sta to preprečila, medtem ko ameriški kongres ni pokazal drugega kot strah pred komunistično grožnjo.

Sedanja administracija se je odločila za umik ameriških sil iz Koreje in eventualno priznanje Kitajske na račun nacionalistične, kar bo samo garancija tragičnega konca ameriškega vpliva na Daljnem Vzhodu. Tak vojaški in politični umik pa bo imel tudi resne in kritične posledice na Japonskem in v Zapadni Evropi — kajti boe bosta smatrali Združene Države za nezvestega in nezanesljivega zaveznika.

KARTAGINA SE UMIKA

PRED VOJASKO SILO RIMA

Hrbtenica ameriškega ponosa in samozavesti je bila zlomljena v Vietnamu. Po tamkajšnjem porazu je vsak zunanji politični problem presojan kot možnost in nevarnost drugega Vietnama. Najprej Angola, nato Zair, sedaj Panama (Ameriški umik pod grožnjo nemirov in rdeče intervencije). Levičarske stranke so bliže in bliže zmagi v Italiji in Franciji. — Amerika slepo išče pobotanja s kominizmom, kot ga je Anglija iskala pred 40. leti z Nacizmom.

Nacionalistična Kitajska, zvest zaveznik Združenih Držav, je glavna ovira Washingtonske politike za zblizanje in izboljšanje odnosov s komunistično Kitajsko. Z eventualno ameriško izdajo tega zanesljivega 16 milijonskega naroda bo politični tornado zajel vso Azijo.

Neverjeten gospodarski napredek na Formozu nikakor ne gre v račun rdečim oblastnikom Kitajske z njihovimi petletnimi plani. Toda ta težko zmagana blaginja je sedaj pod senco temnih diplomatskih oblakov. Carterjeva administracija namerava dati polno diplomatsko priznanje rdečemu totalitarizmu kot edini zakoniti vladi Kitajske. (Kot Rooseveltovo diplomatsko priznanje Sovjetske Zveze leta 1933).

Za nacionalistične Kitajce je težko razumeti volilno oblubo Carterja o vpostavitvi morale v mednarodne zadeve v primeri z nameranim priznanjem Pekinga kot edinega zakonitega predstavnika Kitajske, to je režima, ki je likvidiral nad 60 milijonov ljudi po nasilni okupaciji dežele leta 1949. Tako diplo-

CANADIAN CANCER SOCIETY . . .

Raziskovanja o raku so zelo draga. Electron-mikroskop stane od \$50.000 do \$95.000. Ultracentrifuga z rotorji stane \$20.000, medtem ko stane "Head body scanner" med \$200.000 in \$700.000, kot je to omenil g. F. Sgambati, letošnji predsednik kampanje za nabirko organizacije "Canadian Cancer Society".

"Raziskovanja, ki jih podpirajo ljudske dajatve gornji organizaciji, potrebujejo nova poslopja, ki bodo nudile prostore raziskovalnim centrom. Plačati moramo plače astno zaposlenim raziskovalcem, laborantom in njihovim pomagačem. Prav tako moramo nabaviti material in orodje" — je dejal g. Sgambati, ki je poznan CBC športni napovedovalec.

"April je mesec kampanje za Canadian Cancer Society. Brez širokogrudnih prispevkov kanadskih ljudi, bi bila naša pomoč za raziskovanje obolenj raka nemogoča. Prav tako pa tudi ta organizacija ne bi mogla s programom vseobsega izobraževanja in uslužnosti bolnikom, ki so oboleli za rakom" — je nadaljeval.

Ves povdarek za denarno in poučno kampanjo v letu 1978 je na delu za zaščiti sebe pred rakom — in pomagati zaščiti tudi druge s podporo za raziskovanje raka.

"Vsak darovani dolar Canadian Cancer Society pomaga v treh smereh," je dejal predsednik kampanje. Prvi del načrta — pomoč raziskovanju — je dobro poznan.

Drugi — pouk — je narejen tako s vse občestvenega, kot tudi poklicnega stališča.

Society nudi po vsej Kanadi ljudsko izobrazbo o važnosti zgodnje diagnoze raka, ki lahko s pravilnim zdravljenjem pomaga odstraniti raka. Preprečitev raka je tudi povdarjena. Pozornost je treba posvetiti vsem znakom pri moških in ženskah. To lahko privede velike množine človeških bolečin kakor tudi pri znižanju zdravstvenih stroškov. Filmi družbe, publikacije in sestanki prinesejo novice in dejstva o raku članom zdravniških in sodelujočih pokl.cov.

"Mnogo je tudi storjenega za bolnike, ki imajo raka z narejanjem in razdeljevanjem obvez, s prevozi ter z obiski v bolnišnicah in na domovih", je povdaril g. Sgambati. To udejstvo vanje pa je mogoče samo s pomočjo širokogrudne kanadske ljudske podpore, kadar odgovoriti na naš poziv za denarno podporo za časa letne aprilske kampanje.

UREDNIKU PIŠEJO . . .

Spoštovani!

Priloženi ček \$16.— porabite za kritje časopisa za leto 1976, 77 in 78, katerega dobivam na ime: Mimi Martincic, R. R. 1, Maidstone, Ont. N0R 1K0.

Lepo Vas pozdravljam. M. M. Castitam k članku "Nekatere slov. hiše v Torontu" . . .

matko priznanje režima, ki nadaljuje s pobijanjem političnih nasprotnikov, je kakor pljuvati v obraz propagandi za človečanske pravice, je izdaja ameriških moralnih načel in velikanški korak nazaj v borbi za svobodo in samoodlobo narodov.

UNITY THROUGH UNDERSTANDING

(Conference on Immigration and Multiculturalism in Ottawa)

Ethnic Press Delegates to the Conference on immigration and Multiculturalism attended sessions held at the Skyline Hotel, Ottawa last month. Hon'ble Bud Cullen, Hon'ble John Roberts, Hon'ble Marc Lalonde, Hon'ble Ron Basford, Hon'ble Norman Cafik, Mr. Mack Erb, Director General Public Affairs, Mr. Gordon Fairweather, Chairman, Human Rights Commission, Mr. Richard Tait, Executive Director, Immigration and Demographic Policy, Mr. Kirk Bell, Director General, Recruitment and Selection, Mr. Charles Rogers, Acting Director General, Foreign Service, Mr. Jim Cross, Director General, Settlement, Mr. John Hucker, Director General, Facilitation, Enforcement and Control, Miss Inger Hansen, Privacy Commissioner, Mr. Orest Krulhak, Director, Multiculturalism Program, Mr. Gill Scott, Mr. Stan Zybala, Mrs. Judy Young, Miss Helen Eriks, Mr. Ricardo Smith, Mr. Robin Skuce and Dr. Joseph Kage, President Canada Ethnic Press Federation participated in the Conference. The conference was a great success.

Z obiska na konferenci v Ottawi. Z leve na desno stoje: V. Mauko, urednik našega lista in predsednik etnične tiskovne zveze v Ontariu, Hon. N. Cafik, M. P., minister za večkulturnost in G. Frank Obiljubek (Slovenec) iz Thunder Bay-a, urednik lista "Northern Mesale" (v angleščini) in predsednik večkulturne organizacije etničnih skupin, ki ta list izdajajo.

NEW IMMIGRATION LEGISLATION

Every year, millions of people enter Canada at airports, sea or inland ports, and border crossings. Some are visitors-tourists, business people, foreign students, workers and other travellers.

All of these people are affected in some way by Canada's new immigration law, as expressed in the 1976 Immigration Act and Regulations, proclaimed on April 10, 1978.

HIGHLIGHTS OF THE NEW ACT

The 1976 Immigration Act and Regulations bring Canada's immigration policy and practices into much sharper focus than ever before — introducing many new features and reinforcing, expanding or clarifying parts of the previous law that were still valid and useful.

At glance, the Act:

- * links the immigration movement to Canada's population and labour market needs;
- * provides for an annual forecast of the number of immigrants Canada can comfortably absorb, to be made in consultation with the provinces and other groups;
- * establishes a "family class", allowing Canadian citizens to sponsor a wider range of close relatives;
- * confirms Canada's commitment and responsibilities to refugees under the United Nations Convention and established a new "refugee class";
- * requires immigrants and visitors to obtain visas or authorizations abroad, and prohibits visitors from changing their status from within Canada;
- * introduces security measures to protect Canada from international terrorism and organized crime;
- * safeguards the civil rights of immigrants and visitors through an improved inquiry and appeal system;
- * provides less drastic alternatives to deportation for cases involving minor violations of immigration law; and
- * states in specific terms the powers granted to the government and its officials.

(Continued on page two)

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA
Subscription rates \$6.00 per year;
50¢ single issue.
Advertising 1 column x 1" \$4.20

Published monthly by
Slovenian National Federation of Canada,
404, Euclid Ave., Toronto 4.

Member of C.E.P.F.
SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu.
Letna naročina znaša: Za ZDA in Kanado \$6.-, za Argentino 375 pe-
zov, za Brazilijo 90 kruzairov, za Anglijo 30 šilingov, za Avstrijo 53
šilingov, za Avstralijo 3.75 avstr. L., za Italijo in Trst 1.200 lir, za
Francijo 900 frankov.

vsaj ena kopija članka odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjevi
članki morali skladati v celoti z mišljenjem uredništva in
izdajatelja.

Med Slovinci

Toronto

• Organiziramo Slovenski golf klub. Igralci golfa, ki imajo za-
nimanje za skupno igranje, pa
še za kar turnir, naj se
javijo na telefon: 447-4332 —
Urbanc.

• Dragi prijatelji: Radi bi Vas
spomnili in povabili na prire-
ditve naših organizacij:

1. SPOMINSKA SVETA MA-
SA za pobite domobrance v
N. Toronto župniji na Brown's
Line v cerkvi Brezmadežne s
čudodelno svetinjo in sicer 3.
junija ob 18.30 ((6.30 p.m.).

2. IZLET z autobusom v Cle-
veland na Pristavo (Orlov Vrh)
in sicer 17. in 18. junija na vsa-
koletno vse društveno proslavo.
To je zelo lepo organizirana
proslava in zopetna prilika, da
se srečamo z prijatelji in znan-
ci iz onih težkih usodepolnih ča-
sov.

3. Ze sedaj Vas vabimo na
proslavo v MIDLAND pri spom-
niskemu krizu, ki jo organizi-
rata DSPS in Tabor, v prvi po-
lovisi septembra. Proslava je
povezana z prireditvijo pri krizu
in cerkvenimi obredi (romanje).
Priporočamo se za čimvečji
obisk in ponovno vabimo vse za-
vedne Slovence, člane DSPB in
Tabora in družine.

DSPS in Tabor Toronto
• Znani protestanski pastor
ognjevitvi protikomunist Rev.
Richard Wurmbard (Rumunski
begunec) bo govoril dne 30. ap-
ril 1978 ob 7 p.m. v Abundant
Life Assembly, Dixon Rd., Eto-
bicke. Priporočamo!

• Slovenska mladina se udele-
stvuje tudi na glasbenem pod-
ročju.
Pri nastopu šole "Royal Con-
servatory of Music", ki spada
se srečamo z prijatelji in znan-
ci večeru predvajanj na klavirju,
pod šolskim vodstvom Boyanne

Tovih dne 20. aprila letos med
drugimi nastopili z uspehom
tudi slovenski gojenci gornje
glasbene šole. Vsa izvajanja je
predstavil Slovenec g. Gregory
Pavlin. Nastopili so naslednji
(v oklepaju je navedeno ime
skladbe): Gdč. Lori Vižintin
(Kuhlav: Sonatina in C op 20
No. 1 (1st mut.), Marci Pogačar
(Carroll: "From the Cliffs), Ra-
chelle Vižnin (Dubois: Natali
Listens to the Radio), Joan Vi-
žintin (Chopin: Valse in A mi-
nor) in Gregory Pavlin (Bach:
Sinfonia No. 12, and Ibert: The
Little white Donkey) in želi obli-
lico pohvale. Tudi mi jim želi-
mo uspeha in napredka pri
glasbenem udejstvomvanju in
čestitamo!

• Banket Slovenske Narodne
Zveze. Banket, ki ga je priredi-
la Slovenska Narodna Zveza v
Toronto v cerkveni dvorani Ma-
rije Pomagaj 8. aprila 1978 je
dobro uspel. Gostije od blizu in
daleč so popolnoma napolnili
dvorano, ki je bila lepo okraše-
na za to priliko. Predsednik
Zveze je pozdravil navzoče, zla-
sti zastopnike raznih društev
ki so se udeležili banketa in že-
lel vsem prijeten večer. Mnogi
so bili veseli, ko so se po dolgih
letih zopet srečali in si hiteli
pripovedovati o uspehih in te-
žavah, ki jih prinaša vsakdanje
življenje. — Okusno večerjo so
pripravile kuharice pod vod-
stvom ge. Hacc; stregla je pa
mladina, ki se je dobro odreza-
la, kljub temu, da so nekateri
prvič "nastopili". — Mlad par
v slovenski narodni noši in pe-
sem fantov na vasi so tudi do-
prinesli k pestrosti večera;
poskočne pa je igral Karavan.
• Odbor Slovenske Narodne
Zveze v Toronto se iskreno za-
hvaljuje vsem, ki so kakorkoli
pomagali pri pripravah in pri-
pomogli k uspehu banketa 8.
aprila.

UNITY

(Continuation from page one)

The new act is the product of more than four years of intensive study by all levels of government. It incorporates the thinking of thousands of individual Canadians and organizations who offered suggestions to the Minister or participated in hearings, seminars and conferences held in communities from coast to coast.

In September 1973, the federal government began an in-depth review of immigration policy as the first step towards a new national immigration policy for Canada. During the review, brief and letters submitted by national organizations, provincial authorities and members of the public were studied, and a series of discussion documents, referred to collectively as the Green Paper on Immigration was prepared.

The Green Paper explained the 1952 law and discussed domestic and international challenges facing future immigration programs. It became the focal point for an unprecedented national debate on immigration objectives and policy.

Following the release of the Green Paper, a Special Joint Committee of the Senate and House of Commons was set up to conduct a country-wide program of hearings, conferences and seminars and report its findings to Parliament. Over 90 per cent of the Committee's recommendations were later incorporated into the Immigration Bill, which was tabled before Parliament on November 24, 1976.

After second reading, followed by clause-by-clause analysis, and, subsequently, third and final reading, the Bill was passed by the House of Commons and the Senate. On August 5, 1977, the Bill received Royal Assent from the Governor-General, and was proclaimed law in April 10, 1978.

Continuing in next issue:

NEW MULTICULTURAL PROGRAMMES

ZA VSE
PRAVNE
ZADEVE
SE PRIPOROČA
CARL VIPAVEC
SLOVENSKI ODVETNIK
IN NOTAR
The Simpson Towers, 401 Bay St. Suite 2000 - EM. 4-400

JEZOVO NOVO KNJIGO

"O ključnih vprašanjih rane karantansko-slovenske zgodovine" bo dobiti tudi v uredništvu "Slovenske države", kakor hitro bomo prejeli pošiljko iz Buenos Airesa. Cena 10 dolarjev. — Kdor pa želi naročiti knjigo po letalski pošti, jo lahko naroči tudi pri avtorju:

Franc Jeza
Via di Prosecco 2
34016 Opicina
Trieste, Italy.

Priložite je 12 dolarjev (dva dolarja za letalsko poštnino), a ne v čekih, ker evropske banke ne sprejemajo čekov na tako majhne zneske.

Knjigo je dobiti tudi v knjigarni Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

OB DEVETDESETLETNICI DR. STOJANA BRAJŠE

Težko je pisati ob visokem jubileju moža, ki je svojim markantnim življenjem in pomenljivem zgledu postal mentor velikemu delu slovenskega katoliškega izobraženstva na Goriškem. To je dr. Stojan Brajša "hrvatski Slovenec", kot so ga imenovali slovenski prijatelji v Gorici oz. slovenski Hrvat, kot so ga označili rojaki iz hrvaške Istre, kjer se je jubilar rodil v Pazinu, 24. januarja 1888.

V nedeljo 22. januarja so se v dvorani Katoliškega doma v Gorici v velikem številu zbrali njegovi prijatelji, znanci, nekdanji učenci, rojaki na zelo uspešno akademijo z izbranim programom posvečenosti slavljencu, na kateri je msgr. dr. F. Močnik izročil jubilaru zaslužno papeški odlikovanje "Pro Ecclesia et Pontifice", ki mu ga je s posebno pergamentno poslal papež Pavel VI. v priznanje za vse zasluge, ki si jih je dr. Brajša kot učenec in načeln katoliški laik pridobil v svojem dolgem in plodnem življenju. Velik aplavz prisotnih, med katerimi so bili jubilarova sestra gospa Jelka iz Zagreba ter njegovi hčerki gospe Božena in Dana iz Kanade, je dokazal veliko navdušenje ob tem visokem priznanju, ki ga le malokateri prejme.

Dr. Kazimirja Humarja je imel slavnostni govor o jubilarovem življenju in delu. Govornik je obdelal njegovo osebnost iz vseh vidikov ter ga prikazal v luči kulturnega, narodnega, socialnega delavca, pa spet misleca, bogoslovnega poznavalca, jurista in človeka nasploh. Deloval je na Goriškem in v Istri. Leta fašistične diktature so tudi njega potirale, tako da se je odločil za odhod v Jugoslavijo leta 1931. Po drugi svetovni vojni se je dr. Brajša spet naselil v Gorici, tu več let poučeval na slovenski srednji šoli, nato pa delal do upokojitve na tržaškem radiu.

Zelo lepo je govornik označil človeški lik Stojana Brajše, ko je rekel: "Tako vidimo dr. Brajšo zadnjih dvajset let na goriških ulicah majhnega, drobnega, sivga moža, ki s hitrim korakom in vedno z aktovko v

DOM "LIPA"

Ali nam je starostni dom potreben?

Toronto, Ont., Canada. Nekdo bo rekel, jaz ga ne potrebujem. Prav. Drugi bo pomislil, nebo proti, pa tudi ne za. Tretji, ki živi z časom v tem tako zvanem modernem svetu bo s vso odločnostjo pritrtil, da nujno potrebujemo dom za ostarele in tem se pridružujem iz več razlogov tudi jaz, katere bom poskusil obrazložiti.

Pred tridesetimi leti, ko smo prihajali v nepoznani svet, polni mladostnega zdravja brez vsega drugega, nam je bila največja želja dobiti delo in si ustvariti družinsko ognjišče. Ustvarili smo si lastne domove, družino in lepo življenje. Poleg tega še cerkve, dvorane in letovišča v katerih se zbiramo k službi božji in na vseh vrst zabav. V tem zagonu smo prezrili, da smo se postarali. Mimo grede je to prišlo. Za vse smo več ali manj poskrbeli, kako in kje bomo prižveili onemogla stara leta smo pa prezrili. Priznati moram, da ni mogoče vsega enkrat napraviti. Sedaj je prišel čas, da si postavimo Slovenski lastni starostni DOM počitka, kateri naj bi služil VSEM Slovincem, kateri se bodo vanj zatek-

naš jubilar tako dobro pozna in ceni in mu je v marsičem tudi soroden. In prav gotovo so te ideje o bogodolovstvu in intimni povezavi sveta in človeške zgodovine z Absolutnim vedno prevevale tudi življenje in delo Stojana Brajše, ki si je postavil za cilj uveljavljanje duhovnih vrednot. Da bi v tem globokem prepričanju in bivanjskem zanosu dočakal še mejo stoletja, mu iz srca želimo vsi, ki ga poznamo in spoštujemo.

PO: "K. G." — A. B.

li, ko bo zato prišel čas. Razmere v katerih živimo zahtevajo in nas opozarjajo s katerimi se srečujemo vsak dan, na dejstva katerih ne smemo prezreti. Naši otroci se poročajo, si ustvarjajo lastne domove in družine. Večina si je pridobila izobrazbo v višjih solah. Odsejli so se od svojih staršev, nekateri radi službe, drugi zopet, ker hočejo živeti samostojno. K staršem pridejo od časa do časa samo na obisk, kar je pohvale vredno. Dokler so starši zdravi in še pri moči vse prav in lepo. Ko pa pride starost in onemoglost, kaj na praviti...? Lasten otrok je mogoče pripravljati sprejeti svoje starše k sebi, kaj pa njegov zakonski partner...? Ali bo tudi on čutil isto dožnost in ljubezen kakor lastni otrok...? Ali bo znal in hotel potrpeti s starim človekom...? Če imata otroke, kje dobiti prostor za starše...? V mnogih primerih je to skoraj nemogoče, tudi iz drugih razlogov. Oba delata in če imajo otroke še te dajo v oskrbo drugim. Odreči se službi eden od njih, je skorej nemogoče, zaradi finančnih in drugih problemov. Se in še bi lahko našteval, kaj vse pride vmes.

Radi takih in podobnih problemov se ta mladi pogovori med seboj in s starših, po iščejo tuji starostni dom ali kaj podobnega in spravijo starše na varno... Vse lepo in prav toda, samo na videz. Ta dom je popolnoma tuj za Slovence. Ne poznan svet. Tuji obrazi, tuja govornica, tuja miselnost, nepoznana našemu človeku. Kako se počuti naš človek med njimi si vsak lahko misli. Najbolj pa

prizadene dotičnega, če ne obvlada dovolj tujega jezika. Duševno trpi, se zapre sam vase in posledice si lahko samo predstavljamo, ker to je treba doživeti.

Vsaki, ki vse to trezno premisli in se postavi pred dejstvo, kaj bi v takem slučaju napravil, ko se bi odločil za v starostni dom...? Priprčan sem, da se mu nebi bilo potrebno dolgo premišljevanje. Odločil bi se, za Slovenski starostni dom počitka.

ZATO JE POTREBNO, da si z božjo pomočjo in našim razumevanjem in dobro voljo zgradimo svoj lastni Slovenski dom počitka, kateri bo nudil našemu človeku pristno slovensko vzdušje. Kdo bolj razume naše starčke, če ne naše častite Marijine sestre katere bodo na razpolago v vseh ozirih s svojo navzočnostjo. Slovenski duhovnik bo vedno na razpolago. Tu se bodo srečali stari znanci in prijatelji in kramljali v svojem materinskem jeziku. Samo radi tega, če že ne nič drugega. Ali ima še kdo pomisleke za DOM LIPO, kod slovensko ustanovo? Ta bo na razpolago slehernemu Slovencu, predvsem tistim osamljenim osebam, ki nimajo ne sredstev niti nikogar svojega.

Zato, dragi brat in sestra, kjer koli se nahajaš in čitaš te vrstice, premisli s parnetjo in sreom, ali nam je taka ustanova potrebna? Prepričan sem, da boš soglašal. Da se bo uresničila ta zamisel; je nujno potrebno VASE razumevanje in sodelovanje. Kristjani smo po vesti dolžni nuditi pomoč tistim, ki so naše pomoči potrebni. Samo Bog ve, ali ne bomo s tem pomagali samim sebi!

(Nadaljevanje na 3 strani)

The Secretary of State of Canada Le Secrétaire d'État du Canada

Dragi bralec:

Mnogi vedo, da je prešnji mesec nov kanadski zakon o državljanstvu, praznoval svojo prvo obletnico. Bilo je resnično zelo delavno leto.

Od 15. februarja 77 je več kot 200.000 oseb zaprosilo za državljanstvo. Kot minister, odgovoren za državljanstvo, sem zelo ohrabren, da je toliko oseb zaprosilo in obenem pokazalo zaupanje v Kanado z odločitvijo, da se vključijo v naš demokratičen sistem, kot kanadski državljani. Istočasno je tako mogočen odmev publike tudi nagrada vsem članom parlamenta, ki so si prizadevali pri vpostavitvi zakona o državljanstvu.

Z novim zakonom o državljanstvu, so vse osebe, ki želijo postati državljani obravnavane enakopravno in pravično. Gotovi ukrepi v prejšnjem zakonu, ki so bili usmerjeni k diskriminaciji žena, so odstranjeni. Mnogi priseljenci cenijo dejstvo, da sedaj lahko zaprosijo za državljanstvo po treh letih bivanja v Kanadi. Znano je, da je kanadski zakon o državljanstvu eden najbolj naprednih in pravičnih na svetu.

Nekatero osebe, ki so zaprosile za državljanstvo v teku lanskega leta, zaradi velikega števila sprejetih prošelj, še vedno čakajo na odločitev sodišča za državljanstvo. Želim se zahvaliti prav tem osebam, za potrpežljivost in želimo prepričati vse prosilce, daje storjeno vse, da se proces povspeši.

Ob tej prvi obletnici zakona o državljanstvu, bi želel izkoristiti priložnost in izreči dobrodoščilo, kot prijateljem Kanadčanom, vsem tistim osebam ki so letos postali državljani. Čestitam vam vsem, ki ste se odločili se nam pridružiti in skupno z nami rasti, kot državljani Kanade.

S poštovanjem

John Roberts

Ottawa K1A 0M5

Ottawa K1A 0M5

Cleveland

• Ob zaključku lista smo sprejeli žalostno novico, da je v bolnici nenadoma po težki bolezni preminul slovenski kulturni delavec in ustvarjalec g. Marjan Jakopič. Ko želimo svojem našega sožalja, za željami, da bi mu bila lahka ameriška zemlja, pošiljamo vsem sorodnikom in družini naše iskreno sožalje

Uredništvo S. D.

"GENERALKA" za komunistični udar v Italiji

VILI HAJNIK

Trst, marca 1978

V četrtek, 16. marca, malo po deveti uri zjutraj, je skupina komunističnih teroristov ugrabila v Rimu najuglednejega italijanskega politika, voditelja in formalnega predsednika Krščanske demokracije, Aldo Mora, potem ko je s točnimi stroji ubila pet policistov in karabinerjev, ki so sestavljali njegovo telesno stražo. Eden izmed njih je bil njegov šofer. Moro je bil na poti v parlament, kjer bi se bila morala začeti čez nekaj minut razprava o zaupnici novi Andreottijevi vladi, ki je bila sestavljena po šesttedenski vladni krizi. V parlamentarni večini, ki jo podpira v parlamentu, so tudi komunisti, poleg krščanskih demokratov, republikancev, socialnih demokratov in socialistov. Liberalci, ki so prej sodelovali pri pogajanjih za rešitev vladne krize, so presli v opozicijo, ker so bili nasprotni sprejemu komunistov v vladno večino. Aldo Moro pa je bil tisti, ki je iznašel novo vladno formulo in jo vsilil kljub vsemu odporu krščansko-demokratski stranki: komunistična stranka lahko pristopi k vladni večini, ne bo pa direktno zastopana v vladi.

Tako naj bi nova Andreottijeva vlada vsaj na videz izgledala kot nadaljevanje prejšnje vlade, ki jo je tudi vodil Andreotti in katero so podpirali v bistvu tudi komunisti, a samo posredno: s tem, da so se pri glasovanju v poslanski zbornici in senatu vzdržali glasovanja, enako kot socialisti, socialni demokrati in republikanci, medtem ko so se liberalci odločili od primera do primera. Razlika med prejšnjo in novo Andreottijevno vlado je torej ta, da so prejšnjo vlado podpirali komunisti (obenem z drugimi tremi omenjenimi strankami) samo s tem, da niso v parlamentu glasovali PROTI njej in so ji tako omogočali relativno večino proti glasovom desne opozicije in malotvilnih poslancev ekstremistne levice, sedanjo pa podpirajo z direktnim glasovanjem ZANJO, a ne da bi bili udeleženi v vladi s svojimi ministri. Aldo Moro je bil tisti, ki je odklonil kot šef krščansko-demokratske stranke, kateri pripada Giulio Andreotti, da bi bili komunisti zastopani v njej s svojimi ministri. V tem je ugodil zahtevi velike večine krščansko-demokratskih parlamentarcev, ki so se na posebnem zborovanju odločno izjavili proti sodelovanju s komunisti na vladni in tudi parlamentarni ravni, a hkrati našel način, da je zadovoljil tudi Andreottija, ki je menil, da ne more vladati brez parlamentarne podpore komunistov, in ostale tri majhne stranke (socialiste, republikance in socialne demokrate), ki so se zavemale za sodelovanje s komunisti.

Za ljudi, ki ne živijo v Italiji, se zdi vsa ta homatija zelo zapletena in težko pregledna. Toda za nas, ki živimo v Italiji in do podrobnosti poznamo položaj, je precej jasna. Moro je izbral v silni manjši zlo: komunisti lahko sodelujejo v vladni večini in s tem pogojujejo vlado, vendar pa Krščanska demokracija z njimi ni sklenila vladnega pakta, prave politične koalicijske. Sodelovanje s komunisti pa traja, dokler bo trajala

nova Andreottijeva vlada, predvidoma do volitve novega predsednika republike v decembru letos, ko poteče Looneju sedemletni mandat. Potem pa bi se videlo, kako naprej. Komunisti so se morali zadovoljiti — vsaj na videz — s tako rešitvijo, ker jim je omogočila nov velik korak naprej do oblasti, niso pa dosegli tistega, kar so prej zelo odločno in glasno terjali: direktno sodelovanje v vladi. Postali so vladna stranka, a ne vladajo oni. Lahko samo pogujejo vlado. Hoteli so namreč, nekako vlado "narodne rešitve", v kateri bi bile zastopane vse omenjene stranke, eventualno z liberalci vred, a brez desnice, in v taki vladi, sestavljeni na njihovo pobudo, bi igrali ONI glavno vlogo, ter se predstavljali kot rešitelji Italije iz gospodarske in politične krize, kroteč sindikate, ki jih imajo na vrvi. Sindikati pa so bili tisti, ki so z neprestajnimi stankami spravili italijansko zgodovino v globoko krizo.

Aldo Moro pa si je verjetno ravno s tem, da je preprečil direktno vstop komunistov v vlado, podpisal smrtno obsodbo. Ne more biti slučaj, da so teroristi takojimenovanih "Rdečih brigad" (rdeče teroristične skupine poleg organizacije NAP — "jedra proletarske armade") ugrabili ravno Mora in ravno v tistem trenutku. Treba ga je bilo odstraniti kot glavno oviro, ki je preprečevala direktno vstop komunistov v vlado, in ustrahovati tiste, ki so mu v tem pritegnili oziroma spodbujali, npr. parlamentarci njegove stranke. Zdaj pripravljajo Moro v "ljudskem zaporu" (svojem brolgu, ki ga vesoljna italijanska policija ne more odkriti) proces in nedvomno bo ena glavnih obtožnih proti njemu prav ta, da je onemogočil direktno sodelovanje komunistov v vladi.

"Rdeče brigade" veljajo, enako kot NAP, za "skrajno levičarje" v primerjavi s komunistično stranko, ki se predstavlja kot demokratična stranka z umerjenimi zahtevami. Toda po trdnem prepričanju vseh dobrih poznavalcev italijanskih političnih razmer in italijanskega komunizma obstoja skrita povezava med "Rdečimi brigadami" NAP-om in komunistično partijo. "Rdeče brigade" in NAP so njeni napadalni oddelki, nekaka rdeča SS, ki skušajo s terorjem doseči tisto, česar partija ne more doseči z legalnimi političnimi sredstvi. Njihova naloga je predvsem ustrahovati vse, ki se še upirajo pohodu komunistov na oblast, jih po možnosti tudi fizično uničiti, razkrojiti zaupanje v red in varnost v državi, dati šah mat policiji in karabinerjem (orožnikom, ki spadajo k vojski) ter skupaj s sindikati povzročiti kaos v državi, ki naj omogoči prevzem oblasti po komunistih pri čemer pride v poštev predvsem državni udar v primeru hudih neredov in zmede. Generalka za to pa so izvedli prav v četrtek, 16. marca, takoj po Morovi ugrabitvi.

Komaj se je razširila novice, da je Moro ugrabljen in njegovo spremstvo pokošeno od brozostrelk — novica, ki je pomenila senzacio prve vrste in je povzročila v italijanski komunistični javnosti pravi živčni šok — je sindikalna federacija,

ki jo sestavljajo komunistični osrednji sindikat CGIL, krščansko-demokratski CISL in socialistični UIL, a jo popolnoma obvladujejo komunisti, ki pehajo ostala dva sindikata s pogojevanjem celo še na bolj skrajne pozicije, kot jih zavzemajo sami, ker nastopajo po zahtevah taktike komunistične stranke, oklicala splošno stavko v državi, ki se je začela opoldne in je trajala do polnoči, praktično do drugega jutra. Življenje v državi je popolnoma zamrlo. Absolutno vsi javni lokali, trgovina, gostilne in bari, uradi in zasebne pisarne, so bili zaprti. Javni promet se je ustavil, čeprav je bilo v oklicu o stavki rečeno, da prometna sredstva ne stavkajo. Avtobusi in tramvajev so izginili s cest, prav tako taksiji. V vsem mestu z blizu 300.000 prebivci, kot je Trst, je bilo nemogoče dobiti en sam sendvič.

V tiski so se znašli med drugim tisoči "Jugoslovanov", ki so prišli nakupovat v Trst in od katerih mnogi v Trstu tudi prenočijo. Ostali so brez hrane, če je niso imeli s seboj. Oni in drugi turisti so v trumah hodili od restavracije do restavracije, od bufeta do bufeta, v upanju, da bodo našli kje odprto, a zaman. Mesto je bilo na ukaz sindikatov — ti pa so seveda izvršili samo naredbo komunističnega centralnega komiteja, katerega član je vodja komunističnega sindikata Lama — popolnoma paralizirano. Edini kraj, kjer je še deloval bufet, je bila železniška postaja, kdo je to vedel? Vlaki so namreč vozili, vsa druga prometna sredstva pa so bila ohromljena.

Anketa, ki smo jo izvedli nekateri časnikarji drugi dan, je pokazala, da je bila velika večina ljudi proti stavki in se jim je zdela popolnoma nesmiselna a vendar so se je udeležili. Na vprašanje "Zakaj?", so odgovarjali: Iz strahu; ker ni bilo prometnih sredstev; ker so stavkali vsi drugi; ne vem, zakaj; ker je bilo tako javljeno po radiu in televiziji; itd. Sredi popoldneva so bile napovedane manifestacije sindikatov in političnih organizacij "kot protest proti terorizmu". Toda na njih so govorniki gremeli samo "proti fašizmu", ki ni imel pri zadevi nič opraviti in ki v Italiji ne predstavlja dejansko s svojimi 6. odstotki volitev nobene nevarnosti, v primerjavi s 45 odstotki komunističnih in socialističnih volivcev.

Splošna stavka je izpadla kot manevar, katerega namen je bil tehnično v tem, da je v hipu zavrnil policijsko preiskavo o Morovi ugrabitvi, kajti vsa policija je morala biti mobilizirana zaradi splošne stavke in zaporov vseh javnih lokalov in podjetij vsako hitro policijsko poizvedovanje za teroristi; politično pa v tem, da je vzbudila vtis popolne vzajemnosti s komunistično sindikalno organizacijo in s komunistično partijo, ki je zaigrala glavno vlogo pri manifestacijah na trgih in v sprevedih. Manjkalo je samo, da

ZDRAVSTVO

Ko so se E. E. C. ministri prvič zbrali v Bruslju, 13. dec. 1977 so se imeli dosti za pogovori. Da bi dali dober vzgled, so prepovedali kajenje med sestankom.

G. Henk Vredeling je predlagal da bi začeli z evropsko zdravstveno karto, katero bi vsak nosil s seboj na potovanju v tuji deželi. S to karto bi vsak dobil hitro zdravniško pomoč, obenem bi ta karta pomagala zdravniku ugotoviti pacientovo vrsto krvi, prejšnje bolezni in cepljenja.

E. E. C. sedaj potroši \$100 milijonov na leto za zdravstveno oskrbo.

Economist, Dec. 1977

bi bili zasedli televizijske in radijske postaje ter naznanili prevzem oblasti po komunistični partiji. Nihče — razen morda vladujoje komunisti, ki pehajo ostala dva sindikata s pogojevanjem celo še na bolj skrajne pozicije, kot jih zavzemajo sami, ker nastopajo po zahtevah taktike komunistične stranke, oklicala splošno stavko v državi, ki se je začela opoldne in je trajala do polnoči, praktično do drugega jutra. Življenje v državi je popolnoma zamrlo. Absolutno vsi javni lokali, trgovina, gostilne in bari, uradi in zasebne pisarne, so bili zaprti. Javni promet se je ustavil, čeprav je bilo v oklicu o stavki rečeno, da prometna sredstva ne stavkajo. Avtobusi in tramvajev so izginili s cest, prav tako taksiji. V vsem mestu z blizu 300.000 prebivci, kot je Trst, je bilo nemogoče dobiti en sam sendvič.

Vse to potrjuje sum, da je neka povezava med komunistično partijo in Rdečimi brigadami, Morovimi ugrabitelji. Nedvomno masa komunističnih pristavev o tem nič ne ve in

morda iskreno obsojajo teroriste. Toda nekdo v centralnem komiteju partije to ve, kot ve to vrhovni vođa "Rdečih brigad" in NAP-a. Centrala, ki vodi in organizira ti dve teroristični organizaciji in skrbi za njuno tehnično učinkovitost (vežbanje v orožju, preskrba z orožjem, organizacija njihove obveščevalne službe, strategija in taktika) pa kaže na vzhod, v Moskvo, v center sovjetske obveščevalne službe, ki izvaja seveda direktive sovjetskega državnega vodstva in ima v mislih sovjetske imperialistične interese, predvsem zavzeti Italijo kot sedanjo "letalonosiko" sil Severnoatlantske zveze v Sredozemlju. Z vzvetjem Italije bo Evropa obkoljena od juga.

HON. NORM CAFIK, M.P.
Minister za večkulturnost govori na konferenci v Ottawi.

Vsaj nekateri, kot npr. ugledni časnikar Indro Montanelli "Il Giornale nuovo", ki pomeni danes glavno demokratično protikomunistično pozicijo v italijanskem časnikarstvu, so vse to spregledali. Pogumno opozarjajo na to. Zato so "Rdeče brigade" že izvedle atentat na Montanellija in ga ustrelile zaenkrat (že pred meseci) samo v noge. Toda glavnega urednika turinskega dnevnika "La Stampa", Carla Casalegna, ki je tudi vztrajno in pogumno opozarjal na komunistično nevarnost in na vlogo "Rdečih brigad" v komunistični strategiji za prevzem oblasti, so ustrelili v glavo in ga ubili. Prihodnjič bo dobil strel v glavo tudi Montanelli in še kdo. Pred nekaj dnevi so skušali z molotovkami zažgati palačo, v kateri sta uredništvo in tiskarna tržaškega dnevnika "Piccolo"; tega je prevzel pred kratkim demokratično usmerjeni Ferruccio Borio.

Najbolj zanimivo pa je, da še nihče ni slišal, da bi bile "Rdeče brigade" ali "napovci" (zdaj nastopajo skupno) napadli in ranili kakega komunističnega časnikarja, politika ali sindikalista ali napravili atentat na kako poslopje, kjer so prostori italijanske komunistične stranke in njenih pomožnih organizacij . . .

Italija zdaj čaka, kaj se bo zgodilo. Najbolj verjeten je komunistični udar — da bi "rešili državo" — po tehniki, ki so jo preizkusili v tej generalki, ob prvi podobni priložnosti, ko bodo morda ubili ali ugrabili predsednika vlade ali predsednika republike ali koga drugega; morda bodo žrtvovali za to tudi kakega lastnega vodilnega politika, da bi spodbudili bes in maščevalnost komunističnih mas in opravičili nasilje. Ni pa izključen niti udar vojske. Le težko pa se bo italijanska de-

mokracija, t. j. stranke, rešila z lastnimi silami, vsaj ne s sedanjimi vodilnimi ljudmi, katerih značilni predstavnik je bil ravno Moro — izkušen a pasiven; človek idej, a ne človek akcije; teoretik, ne praktik — človek z juga, brez pravega posluha za razumevanje slovenske države, kjer mora vse delovati kot moderen stroj. V Italiji pa je marsikaj škripalo in se vlečlo naprej še po modelih iz burbonske države v južni Italiji. Kot ljudje in politiki, ki se borimo za uresničenje slovenske države in za oblikovanje demokratične slovenske družbe, smo zainteresirani na usodi demokracije drugod in zlasti pri sosedah Slovenije. Zato nas mora seveda živo zanimati tudi usoda italijanske demokracije.

• Beograjski nadškof Bukatko je posvetil 12. februarja diakona g. Antona Čujca iz Quebeca za duhovnika vzhodnega obreda. Pri posvetitvi je somaševalo sedem slovenskih duhovnikov. Nadškof Bukatko je imel nagovor v ukrajinskini, vrhniški dekan pa v slovensčini.

• Kanada bo prispevala posojila do višine 35 milijonov dolarjev za poljedelske in vodne projekte v Afriki in Aziji. Projekte bo upravljala agencija Svetovne banke International Development Association (IDA). Posojila po tem programu ne bodo vezala prejemnike, da kupujejo material od Kanade in tudi pogojni so posebno ugodni — posojilo je brezobrestno in ga je treba vrniti v 50 letih, toda nobenega plačila ni treba vrniti prvih deset let posojila.

• 16. decembra 1977 je bil posvečen v diakona vzhodnega obreda v Zagrebu Anton Čujec iz Quebeca.

DAVEK: RESNIČNO ŽIVLJENJE

Vsak Kanadčan, ki je dobil plačo v 1977. letu, ki je bila višja od odobrenih odbitkov in osebnih odtegljajev, mora izpolniti T1 osebno davčno prijavnico najkasneje do 30. aprila 1978. Če še te niste dobili pripisane po pošti, lahko iste dobite v vašem krajevnem poštnem uradu, ali pa v okrajnem davčnem uradu.

Davčno prijavnico uporabljamo v glavnem kot našo izkaznico, za naštev vseh dohodkov od vseh delodajalcev, za izračunavanje odštevalov od dohodkov v kolikor so upravičeni in dovoljeni z vsemi odbitki in končno za izračunavanje davka. Letos je prijavnica izboljšana, da je vaše delo čim preprostejše. V vašo pomoč vam je prideljana knjižica z navodili ki vključuje tudi prijavnico in ta vam nudi vso potrebno pomoč.

Važno je, da izpolnite vašo prijavnico za davek natančno in pravilno. Najprej zagotovite, da naštejete vse vaše dohodke in ne samo tiste, ki so zapisani na vašem obrazcu T4, ki vam ga je izročil vaš delodajalec, ampak vse druge dohodke, ki ste jih imeli med letom; kot na primer, plačila za katereko

nudene uslužnosti, čeprav za to plačilo niste dobili T4 obrazca, — napitnine in plačila sprejela v denarju, naložbene dohodke od vseh naložb, vključno tudi procentne na morebitno posojilo prijateljem ali sorodnikom, dohodke od najemnine, kakor tudi vse družinske dohodke, ki ste jih sprejeli.

Kaj lahko odštejete? Na primer, izdatke za nekoga, ki ga podpirate v Kanadi (ali zunaj Kanade, če ta oseba odgovarja kot pravilni sorodnik) lahko odštejete kot osebne izdatke za to osebo. Če vaši sorodniki živijo zunaj Kanade, morate izpolniti obrazec (TIE-NR), ki ga lahko dobite na vašem okrajnem davčnem uradu in ga seveda morate priložiti k vaši, davčni prijavnici s potrebnimi originalnimi potrdili za izdatke.

Da zagotovite pravilno izpolnitev prijavnice za vaš davek, se morate točno držati navodil ki so v knjižici "Guide".

Preračunajte še in še enkrat pravilnost računanja. Pomnite pa, da morate vsa lističe ("Slips") odposlati najkasneje do polnoči 30. aprila 1978.

DOM 'LIPA'

(Nadaljevanje z 2 strani)
Zato, najbo naša naloga: VSI ZA ENEGA EDEN ZA VSE! — ZA GRADITEV LASTNEGA SLOVENSKEGA STAROSTNEGA DOMA "LIPA"
Odbor za članstvo

L. Babič, predsednik

PRIPIS: Sredo 14. junija bo večerja za "Dom Lipa", ki jo pripravlja odbor za gradnjo finančanje. Vstopnice so po \$35.— na osebo! Pridelal

Revenue Canada
Taxation
Hon. JOSEPH P. GUAY
Minister

Revenue Canada
Impôt

L'hon. JOSEPH P. GUAY
Ministre

Iz slovenske zgodovine . . .

KRANJSKA

Na hitro in v zgodnji obliki si oglejmo se nastanek Kranjske, Istre in Goriške kot samostojnih teritorialnih enot poleg tega pa bomo omenili najvažnejše plemiške družine, ki so sodelovale pri tem zgodovinskem razvoju ter se skušale uveljaviti kot dinasti teh dežel.

V drugi polovici desetega stoletja je bila ponovna osvoboditev izpod madžarske oblasti ovekovečena delu slovenskih dežel, ki so ležale južno od srednjega karantanskega ozemlja, v rokah dveh koroških družin. To so bili Viljemovci ali poznejši Hemin rod ter Eberbergi. O prvih, ki so bili breški grofje in so torej upravljali središče Koroške, kakor tudi o njihovi povezavi s slovenskim plemstvom sem že govoril. Tudi Eberbergi so bili stara grofovska družina, ki jo viri omenjajo v zvezi s Karantanim, ki je konec devetega stoletja. Takrat poroča Ebersberška kronika, da je cesar Arnulf izročil varstvo karantanske meje (Karantinos terminos) Ratoldu, sinu grofa Sigiharda iz Ebersberga, ki je bil cesar

jev krvni sorodnik. (F. Kos, Gradivo II, št. 310, str. 234-35). Eberbergi so prišli iz Bavarske in so se imenovali po gradu Ebersbergu, ki je ležal med rekama Innom in Isaro. Ratold se je poročil v Karantanim s hčerjo Werinherijo in tako povezal Ebersberge z Viljemovci in Heminim rodom. Njegov naslenik (najbrže sin) Sigihard se omenja kot grof v Karantanim leta 928, to je enaindvajset let po madžarski zmagi nad bavarsko-karantansko vojsko. Nimamo sicer direktnih dokazov, da bi bili karantanski Eberbergi poročeni s slovenskim plemstvom, vendar te možnosti ne smemo izključiti, posebno zato ker vemo, da so bili v sorodstvu s Heminim rodom, in še važnejše, ker vemo, da je bil Sigihard IX., grof v Ebersbergu na Bavarskem, poročen z Ljubibrano, ki je bila slovenska ali slovenskega rodu. To je bilo konec desetega in v začetku enajstega stoletja, ker vemo, da je Sigihard IX. umrl med letom 1006 in 1028. V sorodstvu pa so bili tudi z Eppensteinci.

SAVINJSKA KRAJINA

Hemin rod je skoraj gotovo igral glavno vlogo pri osvojitvi vzhodnega dela današnje Slovenije, to je skoraj vse današnje slovenske Stajerske in vzhodnega dela Kranjske, vse do Ljubljane. Pozneje je bilo vse to ozemlje razdeljeno v dve krajini ali mejni grofiji, Podravsko ali Ptujško in Savinjsko. Prva se je razprostirala na obeh straneh Drave od vzhodnih pobočij Kozjaka in Pohorja do državne meje, ki je potekala na črti Radgona-Ptuj. Na severu je segala do Mure na jugu pa do črte Konjska gora, Boč in Donačka gora. Savinjska krajina pa se je razprostirala od Drave na severu, do Gorjancev in kočevskih gora na jugu. Obsegala je torej vse ozemlje južno od doline Drave in južno od Dravske krajine, od zgoraj Savinjske in Saleške doline na zahodu pa do Sočle na vzhodu. Od Zagorja do izliva Ljubljanske v Savo je bila meja Sava, tukaj pa je prekopala Savo šla pred Ljubljano proti jugu, in nato proti jugovzhodu, tako, da so grosupeljska kotlina, zgornja Krka in Suha Krajina se spadale v Savinjsko marko. Na vzhodu pa je meja potekala ob Sotli, vzhodno od spodnje Krke, po Gorjanih in po gorskem pobočju nad sedosednjo Belo Krajino. Ta vzhodna meja je tvorila tudi državno mejo med rimsko-nemških cesarstvom in Hrvaško ter pozneje Ogrsko.

Savinjska krajina je bila zelo velika po obsegu, ker pa je mejila na ogrsko državo so ji pravili tudi Ogrska krajina. V 12. stoletju je bila dravska kotlina od Dravograda do Ožbaldia priključena Podravski krajini. V istem stoletju je bila Savinjska krajina cerkveno-upravno razdeljena na dva arhidiaconata oglejske cerkve, savinjskega, ki je obsegal vse ozemlje severno od Save, in kranjskega, južno od Save. V 13. stoletju se je temu prilagodila tudi administrativno-politična organizacija. — Ustvarjena je bila Kranjska s Slovensko krajino, to je z bivšo Savinjsko krajino južno od Save, dočim je ozemlje severno od Save tvorilo Savinjsko pokrajino, ki se začne naslanjati

na Stajersko. Tako je postala reka Sava v glavnem meja med obema deloma stare Savinjske krajine. Le ozek pas ozemlja od Kuma do Boštjana je še pripadal Savinjski pokrajini in pozneje Stajerski, južno od Save. Ker je verjetno, da so Viljemovci osvobodili obe marki, Savinjsko in Podravsko, zato je tudi verjetno, da so nekaj časa o p r a v l j a l i o b e k r a j i n i. — Nato pa so Podravsko krajino upravljali mejni grofje iz različnih rodov, dokler se uprava ni ustalila v rokah stranske linije Spanheimov. Ko je ta podravska veja Spanheimov leta 1147 izumrla, so Traungaveci podedovali Podravsko krajino in vsa spanheimska alodialna posestva. S tem se je meja Stajerske pomaknila od Mure na jug na črto Konjska gora, Boč, Donačka gora. Poleg Spanheimov so bili največji lastniki v Podravski krajini salzburski nadškofje, ki so imejali obsežno Ptujško gospodstvo, ter St. Pavelski samostan, vinograde pa so imeli v tej marki tudi drugi alpski samostani med njimi Vetrinjski in Admontski.

Hemin mož Viljem I. ter njegov sin Viljem II. sta bila mejna grofa Savinjske marke, do smrti Viljema II. okoli leta 1035. Kot že vemo nista te krajinje le upravljala temveč je bil velik njen del tudi njuna last. Po Viljemovi smrti je vsa ta ogromna posest prešla na njegovo mater Hemo, ki je veliko posesti izročila ženskemu samostanu na Krki ter salzburski nadškofiji. Del tega cerkvenega premoženja pa je dobila nova krška škofija, ki je bila ustanovljena leta 1072, torej skoraj štiriindeset let pozneje. Hemin sorodniki so bili še vedno močnejši in bogatiji. Poleg svojih posestev so upravljali tudi cerkvena posestva. Toda posest, ki je bila preje v enim rokah, se je počasi razvejala, s tem pa so bili podani pogoji za padec tega mogočnega rodu, ki ga je zadela končna katastrofa kmalu po letu 1100, ko je zmagala na slovenskem papeški stranki v boju za inkvizicijo, z njo pa Spanheimi.

STARA KRANJSKA

Eberbergi so bili drugi rod, ki je usvajal ozemlje iz Koroške proti jugu. Pozneje so jih klicali tudi Sempt-Ebersberge. Zelo verjetno so osvajali ozemlje preko Ljubelja in dolini mesta Kranja. Tukaj je bil tudi sedež mejnih grofov, Ebersbergi so postali prvi poznani kra-

njski krajišniki. Na vzhodu je stara Kranjska mejila na Savinjsko marko, na jugu pa je potekala meja v velikem gozdnem pasu ob zgornji Kolpi in Snežniku. Na zahodu je šla meja od Sneznika, preko Javornikov Hrušnice in glavnih greben Julijskih Alp do Mangarta. Cerk-

B. C. NOVAK

nica, Planina, Ziri in Bohinj so bili na Kranjskem. Postojna Vipava, Idrija in Cerkljo na pe. Po smrti Viljema II. okoli leta 1035 so Eberbergi združili pod svojo upravo obe krajini, kranjsko in savinjsko. S tem je nastala Velika Kranjska. Kmalu nato pa tudi Ebersbergi izumro, in mejni grof Velike Kranjske postane Ulrik Orlamunde (1058-1070). Njegov oče Popen je ožejl Hademut ali Aciko, ki je bila dedinja Ebersbergov in mu prinesla posestva na Kranjskem. Ker je bil tudi istrski mejni grof je združil pod seboj Kranjsko, Savinjsko, in Istrsko marko. Ulrik je pomemben za Kranjsko zgodovino tudi zato ker je razširil Kranjsko do morja pri Kvarnerju. Leta 1063 se mu je posrečilo, da je od-

trgal od hrvaškega kraljevstva obalo med Bršcem in Reko. Po nemški besedi za morje (Meer) so deželo začeli imenovati Meranijo, njenim gospodom pa so dajali pridevek "meranski". — Vzporn družine Orlamunde je bil prav tako kot Ebersberških le kratkotrajen. Ulrikov sin Popen je umrl brez moških potomcev, svojo posest pa je razdelil med svoji hčeri, Zofijo in Liutgardo. Prva se je poročila z Bertoldom iz Andehsa ali Bertoldom Andeškim, druga pa z Bertoldom Bogenskim. Ker so Andeški podedovali strnjeno ozemlje od Motnika in Trojana na vzhodu, pa do Kokre, Kranja in Smedlnika, na zahodu, zato so se lažje uveljavili na Kranjskem kakor Bogenski, ki so podedovali le posamezna raztresena posestva.

ANDESKI

Ko je Ulrik Orlamunde leta 1070 umrl, si je vse tri mejne grofije, kranjsko, savinjsko in istrsko, pridržal cesar. Da si pridobi zaveznike v boju s papeži, je cesar Henrik IV. leta 1077 izročil Kranjsko, pa tudi Istro in Furlanijo, oglejskemu patriarhu Sigihardu, Koroško pa Eppensteincu Liutoldu. Patriarh Sigihard je še istega leta umrl, cesar pa je podelil novo patriarhu le Furlanijo, Kranjsko in Istro je izročil Henrik Eppensteinkemu, ki je bil brat koroškega vojvode Liutolda. Ko je leta 1090 Liutold umrl in je njegov brat Henrik postal koroški vojvoda, je cesar Henrik IV. leta 1093 ponovno izročil Kranjsko oglejskemu patriarhu, ki nosijo odselej naslov kranjskega mejnega grofa. Ker pa patriarhi niso imeli dovolj posestev in moči v centralni Kranjski, so izročali upravo Kranjske deželni grofom, ki so jih izbirali med najuglednejšimi plemiči Kranjske.

Tako imamo mejnega grofa ali krajišnika, ki je patriarh in deželnega grofa, ki vlada Kranjsko v imenu patriarha. Kmalu po letu 1100 so postali prvi deželni grofje Višnjegorski, ki so jim sledili Vovbrški. Oboji so bili sorodniki Hemininega rodu. Okoli leta 1150 pa so postali kranjski deželni grofje Andeški. Podlaga andeške moči je položil Bertold I., to je tisti, ki se je poročil z Zofijo Orlamunde, višek pa so Andeški dosegli pod vodstvom njegovega sina in nato vnuka, ki sta bila oba tudi Bertolda (Bertold II. in Bertold III.). Andeški so ponovno združili upravo Kranjske in Istre ter začeli uporabljati naslov "vojvoda meranski". Bertold II., ki je umrl leta 1204, je razdelil premoženje Andeških med svojega sinova Otona in Henrika. Prvi je dobil rodbinska posestva na Bavarskem in obdržal naslov "vojvoda meranski", drugorojenec Henrik pa je prejel v upravo Kranjsko in Istro, ter andeška posestva na Kranjskem in Stajerskem. Istrsko-kranjski Andeški so imeli svoj sedež v Kamniku, zato jih viri imenujejo včasih tudi kamniške grofe. Tretji in četrti sin, Ekbert in Bertold pa sta postala cerkvena dostojanstvenika. Za slovensko zgodovino je posebno važen Bertold, ki je prvo postal nadškof v Kalociji na Ogrskem, nato pa leta 1218 oglejski patriarh. Tudi svoje hčere je Bertold III. dobro poročil. Neža Marija je postala žena francoskega kralja Filipa II. Avgusta, Gertruda je poročila ogrsko-hrvaškega kralja Andreja, Hedvika pa šlezjsko-poljskega vojvoda Henrika. Iz tega lahko razvidimo, da so imeli Oton, Henrik in patriarh Bertold zelo ugledne svake.

Po smrti svojega očeta leta 1204 je Henrik postal istrski krajišnik in kranjski deželni

trgal od hrvaškega kraljevstva obalo med Bršcem in Reko. Po nemški besedi za morje (Meer) so deželo začeli imenovati Meranijo, njenim gospodom pa so dajali pridevek "meranski". — Vzporn družine Orlamunde je bil prav tako kot Ebersberških le kratkotrajen. Ulrikov sin Popen je umrl brez moških potomcev, svojo posest pa je razdelil med svoji hčeri, Zofijo in Liutgardo. Prva se je poročila z Bertoldom iz Andehsa ali Bertoldom Andeškim, druga pa z Bertoldom Bogenskim. Ker so Andeški podedovali strnjeno ozemlje od Motnika in Trojana na vzhodu, pa do Kokre, Kranja in Smedlnika, na zahodu, zato so se lažje uveljavili na Kranjskem kakor Bogenski, ki so podedovali le posamezna raztresena posestva.

trgal od hrvaškega kraljevstva obalo med Bršcem in Reko. Po nemški besedi za morje (Meer) so deželo začeli imenovati Meranijo, njenim gospodom pa so dajali pridevek "meranski". — Vzporn družine Orlamunde je bil prav tako kot Ebersberških le kratkotrajen. Ulrikov sin Popen je umrl brez moških potomcev, svojo posest pa je razdelil med svoji hčeri, Zofijo in Liutgardo. Prva se je poročila z Bertoldom iz Andehsa ali Bertoldom Andeškim, druga pa z Bertoldom Bogenskim. Ker so Andeški podedovali strnjeno ozemlje od Motnika in Trojana na vzhodu, pa do Kokre, Kranja in Smedlnika, na zahodu, zato so se lažje uveljavili na Kranjskem kakor Bogenski, ki so podedovali le posamezna raztresena posestva.

trgal od hrvaškega kraljevstva obalo med Bršcem in Reko. Po nemški besedi za morje (Meer) so deželo začeli imenovati Meranijo, njenim gospodom pa so dajali pridevek "meranski". — Vzporn družine Orlamunde je bil prav tako kot Ebersberških le kratkotrajen. Ulrikov sin Popen je umrl brez moških potomcev, svojo posest pa je razdelil med svoji hčeri, Zofijo in Liutgardo. Prva se je poročila z Bertoldom iz Andehsa ali Bertoldom Andeškim, druga pa z Bertoldom Bogenskim. Ker so Andeški podedovali strnjeno ozemlje od Motnika in Trojana na vzhodu, pa do Kokre, Kranja in Smedlnika, na zahodu, zato so se lažje uveljavili na Kranjskem kakor Bogenski, ki so podedovali le posamezna raztresena posestva.

trgal od hrvaškega kraljevstva obalo med Bršcem in Reko. Po nemški besedi za morje (Meer) so deželo začeli imenovati Meranijo, njenim gospodom pa so dajali pridevek "meranski". — Vzporn družine Orlamunde je bil prav tako kot Ebersberških le kratkotrajen. Ulrikov sin Popen je umrl brez moških potomcev, svojo posest pa je razdelil med svoji hčeri, Zofijo in Liutgardo. Prva se je poročila z Bertoldom iz Andehsa ali Bertoldom Andeškim, druga pa z Bertoldom Bogenskim. Ker so Andeški podedovali strnjeno ozemlje od Motnika in Trojana na vzhodu, pa do Kokre, Kranja in Smedlnika, na zahodu, zato so se lažje uveljavili na Kranjskem kakor Bogenski, ki so podedovali le posamezna raztresena posestva.

SPANHEIMI

ki. Tako si je Friderik Babenberški pridobil prva posestva na Kranjskem, ki so tvorila lepo povezano enoto tudi z njegovimi posesti v Savinjski pokrajini. Po smrti Otona Andeškega leta 1231, ki je bil oče njegove žene, pa se je začel potegovati za Andeško posest na Kranjskem. Od takrat se je začel klicati za "gospoda Kranjske".

ki. Tako si je Friderik Babenberški pridobil prva posestva na Kranjskem, ki so tvorila lepo povezano enoto tudi z njegovimi posesti v Savinjski pokrajini. Po smrti Otona Andeškega leta 1231, ki je bil oče njegove žene, pa se je začel potegovati za Andeško posest na Kranjskem. Od takrat se je začel klicati za "gospoda Kranjske".

ki. Tako si je Friderik Babenberški pridobil prva posestva na Kranjskem, ki so tvorila lepo povezano enoto tudi z njegovimi posesti v Savinjski pokrajini. Po smrti Otona Andeškega leta 1231, ki je bil oče njegove žene, pa se je začel potegovati za Andeško posest na Kranjskem. Od takrat se je začel klicati za "gospoda Kranjske".

NEUSPEH KRANJSKIH DINASTOV

Kranjska je tipičen primer, kjer se nobenim, niti svetnim niti cerkvenim domačim dinastom ni posrečilo zgraditi tolikšnega teritorija, da bi bil za osnovo, iz katere bi potem razširili svojo oblast nad vsa Kranjsko, ki bi s tem postala njihova dežela. Glavna vzroka sta dva. Naglo izumiranje dinastičnih družin je prvi. Pomislimo le, da so Ebersberški izumrli kmalu potem, ko so združili Kranjsko s Savinjsko marko, prav tako pa tudi Orlamunde kmalu po velikem uspehu Ulrika, ko je združil Kranjsko, Savinjsko in Istrsko marko pod svojo oblastjo. Pa tudi Andeški in Spanheimi izumro, predno se jim posreči, da povežejo svoja posestva v enoto in si podrede cerkvene fevde. Pri zadnjih dveh bi lahko še dodali, kot vzrok, ženitve z bogatimi toda neplodnimi dedinjami. Zofija je sicer prinesla Henrikmu Andeškemu bogata višnjegorska posestva, Agneza pa Ulriku III. Spanheimu andeška in po možu babenberška, niso pa ji mara rodili dedičev.

"Then years from now the Soviet Union could be military strong enough to defeat the Western powers without firing a shot."

R. A. F. Vice-Marshal Stewart Menaul in "The Soviet War Machine" (1976)

ki. Tako si je Friderik Babenberški pridobil prva posestva na Kranjskem, ki so tvorila lepo povezano enoto tudi z njegovimi posesti v Savinjski pokrajini. Po smrti Otona Andeškega leta 1231, ki je bil oče njegove žene, pa se je začel potegovati za Andeško posest na Kranjskem. Od takrat se je začel klicati za "gospoda Kranjske".

ki. Tako si je Friderik Babenberški pridobil prva posestva na Kranjskem, ki so tvorila lepo povezano enoto tudi z njegovimi posesti v Savinjski pokrajini. Po smrti Otona Andeškega leta 1231, ki je bil oče njegove žene, pa se je začel potegovati za Andeško posest na Kranjskem. Od takrat se je začel klicati za "gospoda Kranjske".

ki. Tako si je Friderik Babenberški pridobil prva posestva na Kranjskem, ki so tvorila lepo povezano enoto tudi z njegovimi posesti v Savinjski pokrajini. Po smrti Otona Andeškega leta 1231, ki je bil oče njegove žene, pa se je začel potegovati za Andeško posest na Kranjskem. Od takrat se je začel klicati za "gospoda Kranjske".

ki. Tako si je Friderik Babenberški pridobil prva posestva na Kranjskem, ki so tvorila lepo povezano enoto tudi z njegovimi posesti v Savinjski pokrajini. Po smrti Otona Andeškega leta 1231, ki je bil oče njegove žene, pa se je začel potegovati za Andeško posest na Kranjskem. Od takrat se je začel klicati za "gospoda Kranjske".

in Litije, pa do jugozahodnega pobočja Gorjancev. V 12. stoletju so Višnjegorski razširili svojo posest preko Gorjancev v Belo krajino. Stari rod so bili tudi Turjaški ali Auerspergi. Njihova posest se je razširjala od Grosupeljske kotline do Velikih Lašč in Ribnice. V 13. stoletju so stari Auerspergi izumrli, nasledil pa so jih njihovi ministeriali, ki so prevzeli tudi njihovo ime. Končno moramo omeniti še Andeške, kateri posest se je razprostirala od prelazov pri Motniku in Trojanah pa do Kokre, Kranja in Smedlnika, s sedežem v Kamniku.

Ta kratek pregled o razbitosti zemljiških gospodstev jasno kaže, zakaj ni uspela nobena domača družina, da bi zavladovala nad Kranjsko. To se bo posrečilo šele Habsburžanom, leta 1335, ki so zmagali v boju za Kranjsko, kateri se je začel v začetku 13. stoletja, in v katerega so posegle končno tudi močne dinastične rodbine izven slovenskega ozemlja.

(Nadaljevanje prihodnjic)

PROSIMO, PORAVNAJTE NAROČNINO!

NOVICE

Po poročilu mesecnika The Uncertified Human (IV/5 ki izhaja v Torontu in ki zagovarja pravico spočetih otrok do življenja, uporabljavo v Jugoslaviji ameriški film "Splav — odločitve žene" (Abortion — A Woman's Decision") z namenom, da bi znižali številne splave. — List prinaša pismo Marija in Darke Zivkovič iz Zagreba, ki poročata predvsem o rabi tega filma na Hrvaškem (50 kopij so izdelali s hrvatskim besedilom). Za film sta zvedela, ko sta obiskala Brooklyn Family Life Bureau v ZDA. Filme kažejo v župnijah po nedeljskih mašah v cerkvah. Po njunem poročilu so kazali ta film v nad 500 različnih krajih.

Ga Barbara Erjavc, žena zdravnika dr. Erjavca v Weymouthu, Nova Škotska, je bila izvoljena za blaginščarko Društva za večkulturnost v Zapadni Novi Škotski, v katerem se zelo aktivno uveljavlja.

Kanadski Japonci so zaključili 3. februarja v Torontu praznovanje stotletnice prve izpricane nasetive Japonca Manzo Nagana v Kanado (1877) v Britsko Kolumbijo. Vsega skupaj so organizirali nad 300 prslav v različnih krajih po Kanadi od atlanske do pacifiške obale.

Konferenca o slovenshimi na Columbia vseučilišču. V okviru Instituta za Vzhodno Osrednjo Evropo na Columbia vseučilišču so imeli 3. marca konferenco o učilih za učenje manjših slovanskih jezikov, tokrat slovensčine.

Novi predsedniški par svetovnega Krščanskega družinskega gibanja (CFM-Christian Family Movement) sta postala Rolly in Isabelle Leroux iz Montreala.

Federalna vlada je odobrila prispevek \$300.000 vseučilišču v Torontu, ki bo uvedlo posebno stolico za madžarske študije. Državni prispevek je bil dodatek k enaki vsoti, ki so jo zbrali Madžari sami preko svojega društva Szecseny.

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD NAŠEGA LISTA!